



ילדי וילדות גירושין במולטיפוקל

השלכות פסיכולוגיות, משפטיות וחברתיות של פרידה וגירושין על ילדים/ות

מפגש ראשון 23.12.20

מגמות בולטות בפתחו של עשור חדש - הרצאות קצרות בסגנון TED

19:45 - דברי פתיחה - יו"ריות המושב

ד"ר עמית קפלן | ראשת התכנית לתואר שני בלימודי משפחה, המכללה האקדמית ת"א-יפו.
גב' מיכל פפר | מנהלת ויזמת 'בין לבין', MBA, LLB.

19:55 - "מודל תמיכה קהילתית בילדים/ות והורים בפרידה ואחריה - פיילוט בשיתוף עיריית חולון"

הרצאה זו תתאר את העקרונות המנחים, הפרקטיקה והתובנות שנוצרו במיזם 'בין לבין' בעבודה עם ילדים והורים גרושים
גב' מיכל פפר | מנהלת ויזמת 'בין לבין'

20:15 - "כיצד ילדים/ות להורים גרושים תופסים את איכות חייהם? מחקר ישראלי עדכני" תובנות וממצאים מתוך

מחקר ישראלי כמותי ראשון על ילדים/ות בגילאי 7-17 ובין המחקרים הבודדים בעולם שבחנו את חייהם של ילדים להורים גרושים מנקודת מבטם.

ד"ר יואה שורק | ראש צוות ילדים, מכון ברוקדייל, מומחית במדיניות הטיפול במשפחות במשבר וילדים בסיכון, בעלת תארים בחינוך, ספרות ועבודה סוציאלית מהאוני' העברית, חברת ההנהלה המקצועית ציבורית במיזם 'בין לבין'.

20:35 - "שלמות עם שבר: ייצוג התקשורת של משפחות גרושות בסדרות ילדים/ות ישראליות בשנות האלפיים"

הכרת אופני הייצוג של משפחות גרושות בסדרות ילדים/ות ישראליות פופולאריות משנות האלפיים, מנקודת המבט של הילדים ואופני השיח שהן מבנות על גירושין בקרב קהל צעיר.

ד"ר שרון רמר ביאל | ראשת המסלול לייעוץ פרטני למשפחות בתואר השני בלימודי משפחה, המכללה האקדמית ת"א-יפו.

20:55 - "השלכות כלכליות של גירושין: מה מספרים מחקרים חדשים?"

תמונת מצב עדכנית ביחס למצבן הכלכלי של משפחות שעברו גירושין בישראל, במטרה להאיר את האופן בו שינוי משפחתי זה כרוך בשינויים כלכליים שונים עבור ילדים.ות מקבוצות חברתיות שונות בישראל.

ד"ר עמית קפלן | ראשת התכנית לתואר שני בלימודי משפחה, המכללה האקדמית ת"א-יפו.

21:15 - "סוגיות רכושיות אגב פרידה - איך מתחשבים בילדים.ות לאור הדין המצוי?"

כיצד ניתן להתחשב בצרכי הילדים/ות בעת חלוקת הרכוש בין ההורים עפ"י חוק יחסי ממון, חוק המקרקעין וחוק המיטלטלין? האם יש לכל אלו השפעה על חובת הנשיאה במזונות?

השופט נמרוד פלקס | סגן נשיא בתי המשפט לענייני משפחה בירושלים.

21:35 - "כישלון קשר ילד/ה-הורה: מגמות במניעה ובטיפול בארץ ובעולם"

הצגת ההתקדמות בארץ ובעולם מבחינת אסטרטגיית רב מערכתיות למניעת כישלון קשר בין ילד/ה לאחד מהוריו

השופט (בדימוס) פיליפ מרכוס | בית המשפט לענייני משפחה, ירושלים. חוקר, מרצה ויועץ בארץ ובחו"ל על דיני משפחה ובתי משפט לענייני משפחה, חבר הנהלה מקצועית ציבורית במיזם 'בין לבין' ורכז צוות שימור קשר ומניעת ניכור הורי במיזם

21:55 - סיכום - יו"ריות המושב

מפגש שני 30.12.20

השפעותיהם של מאבקים כלכליים בפרידה על ילדים וילדות

19:45 - דברי פתיחה - יו"ר המושב

פרופסור (אמריטה) ציפי שכטמן | אוניברסיטת חיפה, מומחית לייעוץ וטיפול קבוצתי בילדים ונוער. בעלת תואר שלישי בחינוך וייעוץ למבוגרים מ-American University וושינגטון (DC). מחברת הספר 'טיפול קבוצתי בילדים ונוער'.

19:55 - "הכסף כן קובע: כיצד תופסים ילדי/ות להורים גרושים בבגרותם את הסוגיות הכלכליות הנלוות לגירושין"

ממצאי מחקר אודות האופן בו תופסים צעירות וצעירים שהוריהם התגרשו בילדותם את הסוגיות הכספיות הנלוות לפרידה.

ד"ר דורית אלדר אבידן | עובדת סוציאלית שכינה בתפקידים בכירים במערכות הרווחה (ביניהם ממונה ארצית על הקמת יחידות הסיוע שליד בתי המשפט לענייני משפחה), מרצה באוניברסיטאות ומחברת הספר 'בשם הילדים' - מחקר איכותני אודות ילדים בוגרים להורים גרושים, חברת ההנהלה המקצועית ציבורית במיזם 'בין לבין'.

20:25 - "דבר אליי בשקלים, גרושי: משמעותם הפסיכולוגית של מאבקים כלכליים בגירושין"

הבנת האופן בו שיח פסיכולוגי סבוך מקבל ביטוי באמצעות מאבק כספי כוחני והדרכים לאתר את הרבדים הפסיכולוגיים הנסתרים הנמצאים מאחורי הסכסוך הכלכלי.

ד"ר מור שחורי-סטאל | פסיכולוגית קלינית, מרצה במדרשה לפסיכולוגיה חינוכית, במכון מפרשים לחקר והוראת הפסיכותרפיה ובתוכנית 'מבטים' בבר-אילן. חוקרת גירושין, שכול ואובדן ומטפלת בפסיכותרפיה אנליטית, חברת ההנהלה המקצועית ציבורית במיזם 'בין לבין'.

20:55 - "ילדים/ות והורות תחילה: חשיבה מחדשת על ההיבטים הכלכליים של דיני משפחה"

הרצאה זו תבקש להדגיש את שקילת אינטרס הילדים/ות בעת חלוקת רכוש בין בני הזוג וגם את תפקידו של קשר ההורות האופקי בהקמת מחויבויות כלכליות בין ההורים.

פרופ' איילת בלכר-פריגת | דיקנית ביה"ס למשפטים, המרכז האקדמי שערי מדע ומשפט, מומחית בדיני משפחה ובזכויות ילדים.

21:25 - "השפעת הלכת 919 החדשה בעניין מזונות ילדים/ות על הדינמיקה בסכסוכי גירושין"

הצעת מתווה ליישום ההלכה החדשה וכן הצעת מדיניות לחקיקה עתידית בדגש לשיקולי טובת הילד/ה וביטויה הן בהליך משפטי והן בהליכי גישור.

פרופ' שחר ליפשיץ | ראש המרכז למשפט יהודי ודמוקרטי הפקולטה למשפטים אוניברסיטת בר אילן, מייסד פורום לשיתוף פעולה אקדמיה ובית משפט העליון, כתב 4 ספרים ועשרות מאמרים בעלי השפעה רבה על החוק והפסיקה.

21:55 - דברי סיכום - יו"רית המושב, פרופסור (אמריטה) ציפי שכטמן

מפגש שלישי 6.1.21

מישהו שומע אותי? שיתוף ילדים בהליכי פרידה וגירושין

19:45 - דברי פתיחה - יו"ר המושב

ד"ר פרץ סגל | חבר הנהלה מקצועית ציבורית במיזם 'בין לבין', מנכ"ל האגודה הישראלית לגישור ויישוב סכסוכים (איל"ס), לשעבר ראש תחום חקיקה במשרד המשפטים

19:55 - "שיתוף ילדים/ות בסכסוכי משפחה בבתי המשפט ובהליכי גישור: חשיבות, אתגרים, מחקרים ומגמות בעולם"

בחינת דרכי ישומה של הזכות של ילדים/ות להשתתפות בכל הנוגע לסכסוכי משפחה מלווה במחקרים עדכניים. **ד"ר תמר מורג** | מרצה בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית ובתכניות ללימודי משפחה במכללה למנהל ובמכללה האקדמית תל-אביב יפו. שימשה כסגנית יו"ר הועדה ליישום האמנה הבינלאומית לזכויות הילד והובילה את המלצות הועדה לשיתוף ילדים בבית המשפט למשפחה. פרסמה מאמרים רבים בתחומים הנוגעים לילדים משפחה ומשפט.

20:20 - "שיתוף ילדים/ות בתהליך הגירושין - פנים לכאן ולכאן"

בהרצאה זו תוצג ותנומק העמדה לפיה, ילדים/ות לא צריכים להיות צד בסכסוך או במשא ומתן בין ההורים ובוודאי לא חלק מההליך השיפוטי.

פרופ' (אמריטוס) משה אלמגור טיקוצקי | החוג לפסיכולוגיה אונ' חיפה, יו"ר האגודה הישראלית לטיפול זוגי ומשפחתי. פסיכולוג קליני בכיר, מנהל המעבדה להערכת האישיות אונ' חיפה, מדריך בטיפול משפחתי.

20:45 - "המודל הייחודי לשמיעת ילדים/ות במסגרת יחידת הסיוע בישראל"

נתינת אפשרות לילדים/ות אשר הוריהם מנהלים הליכים משפטיים בבתי המשפט לענייני משפחה בנושאים הנוגעים להם, להשמיע את עמדותיהם ורצונותיהם בפני בית המשפט.

עו"ס ומגשרת קרן לביא | מנהלת יח"ס בית המשפט חיפה, חדרה ובית הדין הרבני

21:10 - "Child Inclusive Mediation in NY"

עו"ד-מגשרת ומטפלת משפחתית-מגשרת מניו יורק משתפות בשיטות העבודה שבשימושן לצורך השמעת קול בטוחה של הילדים בתהליכי גישור. הן תתארנה מקרים חשובים בהם טיפלו וגם תסכמנה את האתגרים של אנשי מקצוע מתחום הטיפול, הגישור והגשת"פ בתחום זה בניו יורק.

Dr. Barbara Rothberg, DSW, LCSW | a family and couple therapist, Divorce Mediator and Parent Coordinator. Dr. Rothberg has taught Couple Therapy courses at Hunter and NYU Graduate Schools of Social Work. Dr. Rothberg is also a member of the Advisory Board of FamilyKind.

Catherine Canade | a child inclusive mediator for FamilyKind, a collaborative attorney, divorce mediator, former president of the Family and Divorce Mediation Council of Greater New York and co-chair of their Mentorship Program. She served for many years on the Custody and Visitation Mediation Panel of the New York City Family Courts.

21:35 - "שמיעת ילדים/ות באמצעות אפטרופוסות לדין: הצלחות ודילמות מהשטח"

סיפורים וניסיון של 10 שנים של הדילמות והצלחות ממי שמשמיעה את קולם של הקטינים/ות בבית המשפט בתיקי משמורת מורכבים.

עו"ד שירי מלכה | בוגרת תואר שני במשפטים באונ' ת"א, ממונה כאפטרופה לדין בתיקי משמורת מורכבים למעלה מ-10 שנים, בעלת משרד הפעיל למעלה מ-15 שנים בתחומי הליטיגציה של דיני משפחה וניהול הון פרטי ונאמנויות, חברת ההנהלה הציבורית במיזם 'בין לבין'.

22:00 - דברי סיכום - יו"ר המושב, ד"ר פרץ סגל

דמי השתתפות במפגש אחד: 65 ₪. כרטיס לכל שלושת המפגשים: 170 ₪ (ללא תוספת מע"מ) כל ההכנסות יוקדשו למימון טיפולים, ייעוצים וסדנאות לילדים/ות והורים גרושים במסגרת המיזם החברתי 'בין לבין' (עמותת טופז).

לרישום ורכישת כרטיס מקוונים כנסו לקישור הבא: <https://lp6.senzey.com/topaz/7>
לינק למפגש (ZOOM) ישלח למייל עימו נרשמים כ-24 שעות לפני כל מפגש.
לשאלות: hhtopaz@gmail.com | מיכל: 054-56-222-48

יום ד' - 23.12.20 מגמות בולטות בפתחו של עשור חדש | הרצאות קצרות בסגנון TED

מודל התערבות קהילתית עם ילדים והורים בפרידה ואחריה - פיילוט בשיתוף עיריית חולון / גב' מיכל פפר

רוב המשפחות המתגרשות נתפשות כ'נורמטיביות' ומצוקתן לא מוחצנת באופן ש'לכאורה מצדיק' את התערבות המדינה. הן ממשיכות לנסות להתמודד עם צלקות הפרידה, קשיי התיאום היומיומי וקשיים רגשיים וכלכליים נוספים. לכל אלה השפעות משמעותיות על רמת התפקוד והמיטביות האישית, המשפחתית והחברתית שלהן - באופן שהוא נסתר מן העין. מחקרים בישראל מראים שרוב הילדים שהוריהם גרושים לא נעזרו בשירותים טיפוליים, חברתיים וחינוכיים לצורך הסתגלות לגירושין על אף קשיים שחוו. מיזם 'בין לבין' פיתח מודל טיפולי-קהילתי-חינוכי שפועל לייצר חברה ישראלית שמלווה ותומכת בהתמודדויות של משפחות גרושות. בשנת 2019 הקים המיזם שני מרכזים עפ"י המודל הנ"ל, בהם ניתנים מידע, הדרכה וטיפול לבני המשפחה. הרצאה זו תתאר את העקרונות המנחים, הפרקטיקה והתובנות שנצברו עד כה.

כיצד ילדים/ות להורים גרושים תופסים את איכות חייהם? מחקר ישראלי עדכני / ד"ר יואה שורק

מה אנחנו באמת יודעים על חייהם של ילדים להורים גרושים בישראל? כיצד הם עצמם תופסים את איכות חייהם? מהם גורמי החוסן והסיכון לרווחתם האישית במשפחה ובקהילה? מה הסיכון הנוסף והבלתי צפוי של הקורונה בהקשר זה? תובנות וממצאים מתוך מחקר ישראלי כמותי ראשון על ילדים בגילאי 7-17 ובין המחקרים הבודדים בעולם שבחנו את חייהם של ילדים להורים גרושים מנקודת מבטם.

שלמות עם שבר - ייצוגן התקשורת של משפחות גרושות בסדרות ילדים ישראליות בשנות האלפיים / ד"ר שרון רמר ביאל

חקר ייצוגים של משפחות יוצא מתוך הנחה שתכנים תקשורתיים משקפים מגמות חברתיות ובו בזמן תורמים להבנייתן. עד כה התמקדו המחקרים בשינוי שחל ברקע התרבותי והמעמדי של המשפחות המוצגות על המרקע, וכן בחלוקת התפקידים המגדרית בין ההורים בעיקר. לצד היבטים אלו, החל להתעורר עניין גם בייצוגים של מבנים משפחתיים חדשים, כגון משפחות משולבות לאור ריבוי מקרי הגירושין וכן הקמת משפחות יחידניות וחד מגדריות באמצעות טכנולוגיות פריזון. על אף שבמרכזן של מרבית הסדרות הישראליות עומדת משפחה, הרי שהעניין המחקרי בייצוגי משפחה ומשפחתיות הוא מועט ואין התייחסות למשפחות גרושות באופן נפרד. לאור התרחבות היקף שיעור הגירושין והשיח הנוגע להשלכות התופעה וממדיה על הילדים, מציע מחקר זה לבחון את אופני הייצוג שמקבלות משפחות גרושות בסדרות ילדים ישראליות פופולאריות ששודרו בשנות האלפיים, אשר מעמידות במרכז עלילתן את אתגרי החיים שלאחר הגירושין מנקודת המבט של הילדים והשיח ואופני השיח שהן מבנות על גירושין בקרב קהל צעיר.

השלכות כלכליות של גירושין: מה מספרים מחקרים חדשים? / ד"ר עמית קפלן

העלייה בשיעורי הפרידה והגירושין נתפסת כאחד מהשינויים הבולטים ביותר בחיי משפחות בעשורים האחרונים. אחת השאלות החשובות הנחקרות בספרות היא מהן ההשלכות הכלכליות של כך חייהם של אמהות, אבות, ילדים וילדות? באיזו מידה חל שינוי במצב הכלכלי בחייהם של ילדים וילדות לאחר גירושין? האם שינוי זה קשור למגדר ולרמת ההכנסה של הוריהם לפני הגירושין? האם השלכות אלו הן אחידות? אם מתרחשת ירידה במצב הכלכלי של משפחות בעקבות גירושין, האם היא נמשכת לאורך זמן? כיצד ההשלכות הללו באות לידי ביטוי בהיבטים הכלכליים השונים כמו הכנסת משק הבית, רמת החיים, משאבי הדיור ומשאבי תעסוקה? בהרצאה זו נציג תמונת מצב עדכנית ביחס למצבן הכלכלי של משפחות שעברו גירושין בישראל, במטרה להאיר את האופן בו שינוי משפחתי זה כרוך בשינויים כלכליים שונים עבור ילדים. ות מקבוצות חברתיות שונות בישראל.

סוגיות רכושיות אגב פרידה - כיצד מתחשבים בילדים לאור הדין המצוי / השופט נמרוד פלקס

1. מסגרת הדין החל על יחסיהם הרכושיים של ההורים;
2. האם וכיצד מתחשבים בילדים בעת קביעת זכויותיהם הרכושיות של ההורים נוכח הוראת סעיף 8(2) לחוק יחסי ממון בין בני זוג? האם עצם היוולדם של ילדים משותפים מהווה נסיבה המלמדת על קיום/הרחבת שיתוף רכושי בין ההורים?
3. כיצד ניתן להתחשב בצרכי הילדים בעת חלוקת הרכוש בין ההורים עפ"י חוק יחסי ממון, חוק המקרקעין וחוק המיטלטלין?
4. השפעת רכוש ההורים ויחס בין רכוש הורה למשנהו בעת קביעת חובת הנשיאה במזונות הילדים.

כישלון קשר בין ילד להורה: מגמות במניעה ובטיפול בתפישה רב מערכתית בארץ ובעולם / השופט בדימוס פיליפ מרכוס
מטרת ההרצאה היא להציג את ההתקדמות בארץ ובעולם מבחינת אסטרטגיות רב מערכתיות למניעת כישלון קשר בין ילד לאחד מהוריו (לרבות 'ניכור הורי'), ניסיונות הטיפול בתופעה ע"י אנשי טיפול וכן ההתייחסות אליה בחוקים ובבתי משפט. בתחום זה ניכרת מגמה לשים דגש על צרכי הילד שהוריו מתגרשים ולא על רצונות הוריו. בהרצאה ידונו סוגיות מרכזיות, כגון: הצורך בשינוי המונח 'ניכור הורי', השלכות הגדרתו כהתעללות נפשית; גיוון אסטרטגיות מניעה באמצעות: תוכניות חינוכיות לסטודנטים ואנשי מקצוע, קבוצות דיון מומחיות חדשות ותהליכי חקיקה מתקדמים - תוך מתן דוגמאות רבות מהארץ ומהעולם.

30.12.20 יום ד' - השפעותיהם של מאבקים כלכליים בפרידה על ילדים וילדות

הכסף כן קובע: כיצד תופסים ילדי הורים גרושים בבגרותם את הסוגיות הכלכליות הנלוות לגירושין / ד"ר דורית אלדר אבידן

לכאורה, אנחנו מעדיפים לא לערב ילדים בנושאים כספיים או להדאיג אותם. בגירושין, נוסף לכל העומסים האחרים, הילדים לעיתים קרובות שומעים/יודעים/מתמודדים עם סוגית ה"מזונות לילדים", בדרכים שונות. בהרצאה "הכסף כן קובע" אציג מימצאי מחקר שבוחן, בין שאר מימצאיו, את האופן בו תופסים צעירות וצעירים שהוריהם התגרשו בילדותם את הסוגיה הזו, של "מזונות ילדים" ושאלות כספיות אחרות שנוגעות לילדים אחרי הגירושין.

"דבר אליי בשקלים, גרושי": משמעותם הפסיכולוגית של מאבקים כלכליים בגירושין/ ד"ר מור שחורי סטאל

ההסדרים הכספיים בגירושין מהווים פעמים רבות אזור קונפליקטואלי שעלול לגרום לנזק בלתי הפיך לשיתוף הפעולה ההורי, להמשך החיים של כל הורה בפני עצמו, לילדים וליחסים בין ההורים לילדיהם. התפיסה הפסיכולוגית היא שכסף טעון במשמעות סימבולית, לעיתים לא רציונאלית, ויכול להוות סמל להערכה עצמית, כוח, פוטנטיבות, קבלה או דחיה על ידי האחר ועוד. במצבי סכסוך, המאבק הכספי כמוהו כאמצעי תקשורת רגשי הבא לספר סיפור לא מעובד ולא סגור ביחסים של האדם עם עצמו, עם בן/בת זוגו וסביבתו. בהרצאה אדגים ואסביר את האופן בו שיח פסיכולוגי סבוך מקבל ביטוי באמצעות מאבק כספי כוחני ואסביר אודות הדרכים לאתר את הרבדים הפסיכולוגיים הנסתרים הנמצאים מתחת לסכסוך הכלכלי על מנת לטפל בהם באופן שיצמצם את הנזק לילדים ולמשפחה הגרושה.

ילדים והורות תחילה: חשיבה מחודשת על ההיבטים הכלכליים של דיני משפחה - פרופ' איילת בלכר-פריגת

מציאות ידועה ועגומה היא שמצבם הכלכלי של ילדים לאחר פרידת הוריהם הוא בכי רע. למעשה, רבות מההשפעות השליליות שמיוחסות לגירושין על ילדים הן למעשה השפעות של ההרעה במצב הכלכלי והירידה המשמעותית ברמת החיים שחווים ילדים אחרי פרידת הוריהם. לכאורה, הקטגוריה המשפטית שדרכה יש להתמודד עם עוני או ירידה משמעותית ברמת החיים של ילדים אחרי גירושין היא הקטגוריה של מזונות ילדים (הגדלת סכומי מזונות ואכיפת הגבייה של תשלומי המזונות באופן יעיל יותר). עם זאת, בהרצאה זו אטען כי גם בחלוקת הרכוש - נושא הנחשב במשפט הישראלי כשייך למערך היחסים בין בני הזוג בלבד - יש להביא בחשבון את האינטרסים של ילדים.

בנוסף, הרצאה זו תבקר את התמקדות היתר של דיני המשפחה ככלל, והרכיבים הכלכליים של דיני משפחה בפרט, בקשר הזוגי כקשר המשפחתי המרכזי בין מבוגרים. אטען כי דיני המשפחה המודרניים צריכים להציב במרכז את הקשר ההורי, ובתוך כך לא רק את הקשר הקיים בין ההורה לילד (קשר ההורות האנכי), אלא גם את הקשר שהורות המשותפת יוצרת בין שני ההורים (קשר ההורות האופקי). הורות משותפת צריכה להיות מוכרת כקשר משפחתי משפטי משמעותי, אשר יוצר, כשלעצמו, מחויבויות בין ההורים במשותף, ובכלל זה מחויבויות כלכליות הדדיות.

השפעת הלכת 919 החדשה בעניין מזונות ילדים על הדינמיקה בסכסוכי גירושין/ פרופ' שחר ליפשיץ

המאמר מבחין בין שתי שאלות מרכזיות:

1. חלוקת הנטל בין ההורים תוך התייחסות מחד גיסא לעמדת המשפט העברי שהוא הקובע בישראל בסוגיה זו, ושפורש עד היום כקובע חובה מוגברת על האבות ומאידיך גיסא לטענה של האבות לפיה אין הצדקה לנקיטת אמת מידה מגדרית לא שוויונית בהקשר זה.
2. דרך מימוש הנטל המוטל על כל הורה ובכלל זה דרך החישוב וההתחשבות של ההוצאות שמוציא כל אחד מן ההורים על הילד באופן ישיר בעת שהם שוהים אצלו. עניין המתעורר בעיקר אך לא רק במצבי משמורת משותפת או במקרים שבהם הילדים שוהים זמן משמעותי אצל שני ההורים. הטריגר הראשוני של המאמר היא הלכה חדשה של בית המשפט העליון בישראל שפרשנותה ויישומיה מעוררים מחלוקת קשה בין אקדמאים ושופטים. משכך, חלק משמעותי במאמר עוסק בהצעת מתווה ליישום ההלכה. לצד זאת ההרצאה תעסוק גם בקווי מדיניות לחקיקה עתידית בנושא תוך מתן דגש לשיקולים של טובת הילד ולדרך שבה היא צריכה להגיע לידי ביטוי הן בהליך משפטי והן בהליכי גישור.

יום ד' 6.1.21 - מישהו שומע אותי? שיתוף ילדים בהליכי פרידה וגירושין

שיתוף ילדים בסכסוכי משפחה - בבתי המשפט למשפחה ובהליכי גישור/ ד"ר תמר מורג

אחת ההתפתחויות החשובות ביותר בשנים האחרונות הנוגעות למעמדם של ילדים וזכויותיהם היא ההכרה הגוברת בזכותם להשתתפות, הכרה המעוגנת באמנה הבינלאומית בדבר זכויות הילד. במסגרת הרצאה זו אבקש לבחון את דרכי ישומה של הזכות להשתתפות בכל הנוגע לסכסוכי משפחה. במשך שנים רבות לא נשמע קולם של ילדים בסכסוכי משפחה. בשנים האחרונות חל שינוי משמעותי מאד בכל הנוגע לשיתוף ילדים בבתי המשפט. עם זאת, על אף שהרוב המכריע של סכסוכי המשפחה מתבררים בהליכי גישור, טרם התפתחה בישראל הכרה בזכותם של ילדים להשתתפות בהליכים אלו וטרם התגבשה המומחיות הנדרשת בתחום. בדברי אסקור את ההתפתחויות האחרונות במשפט הישראלי בכל הנוגע לשיתוף ילדים בבתי המשפט למשפחה ולבחינת הנסיון שנצבר במדינות אחרות בכל הנוגע לשיתוף ילדים בהליכי גישור. במסגרת ההרצאה יובאו מחקרים עדכניים הנוגעים לחשיבות שיתופם של ילדים בסכסוכי משפחה והדרכים הראויות לשיתוף כאמור.

מעורבות ילדי הורים בתהליך גירושין בהליך השיפוטי/ פרופ' משה אלמגור

ילדי גירושין במשפחות המנהלות קונפליקט בבית משפט הם המפסידים הגדולים ביותר במאבק המשפחתי. יתרה מכך, ילדים נמצאים לעיתים במצב פגיע שבו גורלם עלול להיות נתון בידיהם, כאשר ההעדפה שלהם ביחס להורה עלולה לקבוע מי הוא ההורה המשמורן. הכלל המשמש בגישה הטיפולית מערכתית-משפחתית אומר שהילדים לא צריכים להיות צד בסכסוך בין ההורים ואינם צריכים להיות חלק ממשא ומתן בין ההורים ובוודאי לא חלק מההליך השיפוטי. הכנסת הילדים להליך זה הופכת אותם, בעל כורחם, לחלק מהמאבק בין ההורים ופוגעת קשות ברווחתם. כל החלטה שתתקבל בעניינם תהיה "צבועה" במעורבותם ותהפוך אותם לאחראים לאותה החלטה ולכן שותפים לה. בהרצאה נסקור גם את המחירים שישלמו ילדים אלה למעשה על מימוש זכותם המשפטית.

שמיעת קולם של ילדים במסגרת יחידת הסיוע - לביא קרן עו"ס ומגשרת

"שמיעת קולם של ילדים" הינה התערבות שמקורה באמנת זכויות הילד ועיקרה מתן אפשרות לילדים, אשר הוריהם מנהלים הליכים משפטיים בבתי המשפט לענייני משפחה בנושאים הנוגעים להם, להשמיע את עמדותיהם ורצונותיהם בפני בית המשפט, וזאת בטרם תתקבלנה החלטות הנוגעות להם ולמהלך חייהם. הזכות "להשמיע את קולם" מתייחסת לילדים מגיל 6 ועד גיל 18, אשר הוריהם הגישו לבית המשפט תביעות בעניין משמורת, הסדרי ראייה, חינוך, הגירה ועוד. לצורך כך פותח מודל התערבות ייחודי, על ידי מחלקת שיתוף ילדים של יחידת הסיוע, במסגרתו הילד פוגש עו"ס אשר עברה הכשרה ייעודית למפגש אחד. חלק ממטרות המפגש הן; מימוש זכות הילד להישמע ולהביע את דעותיו, רגשותיו ורצונותיו בפני בית המשפט; קבלת תמיכה והכוונה של איש מקצוע; הפחתת החששות מההליך המשפטי המתנהל בעניינו; העצמת הילד וחזוקתו; ואיתורם של מצבי מצוקה או סיכון עקב המשבר המשפחתי ומתן סיוע באמצעות ייעוץ להורים או הפנייה לגורם טיפולי בקהילה. ההרצאה תכלול התייחסות לדוגמאות, תובנות, אתגרים ודילמות מהשטח בהשמעת קולם של קטינים.

"Child Inclusive Mediation in NY" - Dr. Barbara Rothberg, DSW, LCSW & Catherine Canade

Barbara, a mental health professional, working as a mediator and parenting coordinator, and Catherine, a mediator and collaborative attorney, understand the importance of bringing the child's voice safely into the mediation or collaborative room. Even though they both have been formally trained in Child Inclusive Mediation by Jennifer McIntosh, they find that they often do not follow the model exactly, but rather make some adaptations.

Barbara and Catherine will offer case examples of their work, including how they are using some of the McIntosh tools to aid in the work of creating parenting plans and deciding what is in the children's best interests. A summary of how New York mental health professionals, mediators and collaborative attorneys are doing this work will be included in this presentation, as well as challenges New York family professionals face. Barbara and Catherine will also discuss some of the reasons why the formal child inclusive model is not more widely used in New York.

שמיעת ילדים באמצעות אפוטרופוסות לדין: הצלחות ודילמות מהשטח/ עו"ד שירי מלכה

אפוט' הינה הזכות והחובה לדאוג לצרכי הקטין, לחינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה והסמכות לייצגו. זכויות וחובות אלו הינן זכויות טבעיות ומוענקות לשני ההורים בקבלת החלטות מהותיות בנוגע לילדיהם. גם לאחר הגירושין שני ההורים נשארים האפוטרופסים של ילדיהם. במקרים בהם אין הסכמה בין ההורים וכשמנוהלים מאבקים קשים עם חשש לסרבנות קשר ו/או הזנחת הילדים רשאי בית המשפט למנות עו"ד כאפוטרופוס/ית לקטינים. עם ניסיון של למעלה מ-10 שנים עו"ד מלכה סוקרת בהרצאתה את האתגרים, הדילמות וההצלחות כמי שמשמיעה את קולם של הקטינים בבית המשפט בתיקי משמורת מורכבים למעלה מ-10 שנים.